

DAGENS NYHETER

Turkiskt, indiskt, franskt.

Bulgaren Jony Ilievs rymliga röst ger zigenarmusiken vida horisonter.

Rösten sägs sträcka sig över fyra oktaver, från ett grumligt muller upp till de mest högspända falsettoner. Och den är rymlig även på andra ledder, fullt hemma i de flesta tonlägen från rått till smeksamt. Ändå gör han ingen show av just detta, leker aldrig röstakrobat. Skiftar uttryck för att lyfta fram sina sånger, inte ställa sig i vägen för dem.

ATT IONY ILIEV ÅR en sångare utöver det vanliga är uppenbart, däremot är det ganska nyligen som hans namn har börjat spridas utanför Bulgarien. Hans debutalbum på ett tyskt skivbolag är bara ett år gammalt, och ger långt ifrån hela bilden av vilken potential han har. Han kommer från bergsstaden Kjustendil i sydvästra Bulgarien, någon mil från såväl Makedonien som Serbien. Där finns Bulgariens största romska befolkning i ett ghetto som är åtminstone något mindre eländigt än andra, liknande, och Jony Iliev utmålas nu som den bulgariska zigenarmusikens framtid.

I hans händer är det en musik med vida horisonter. Den som har sett Tony Gatlifs film "Latcho Drom" (1993) vet hur den zigenska musiken kan spåras hela vägen från Indien till Spanien, och större delen av den färdvägen kan faktiskt höras hos Jony Iliev på Södra teatern. Mycket låter turkiskt, något indiskt, en del franskt. Flamencon anas ide ligen - både lättsam Gipsy Kingspop och hyperintensiv cante jondosång - och sedan tillkommer lite stänk från rock, blues, samba och funk. Däremot är de toksnabba danslåtarna i knepiga taktarter bortrensade.

DET KUNDE HA BLIVIT pyttipanna, men med undantag för något enstaka gitarrinpass smälter allt samman så mjukt och fint. Som om det verkligen handlar om en gemensam tradition. En sorts schlagerkänsla bor i det mesta, en öppenhet för sentimentalitet och sötma som inte är begränsad till något enstaka land.

Jag misstänker starkt att vi kommer att få höra mer av honom.

Nils Hansson 11.12.03